

De ontwikkeling van het landschap is een voortdurend proces. Bij de gebruikers en bewoners van het buitengebied is er regelmatig de behoefte nieuwe veranderingen door te voeren in de bebouwing en beplanting op en rond het erf.

Deze folder geeft u handreikingen om in het open veenweidelandschap te kiezen voor een ontwerp van het erf dat past in het landschap. U treft hierin informatie aan over de landschapselementen en erfinrichting en de soorten die passen bij het open veenweidelandschap. Deze folder komt uit de folderreeks 'Geregenschapskist landschappelijke inpassing', die voor 8 landschapstypen en het thema 'paard en landschap' is uitgewerkt.

OPEN VEENWEIDELANDSCHAP

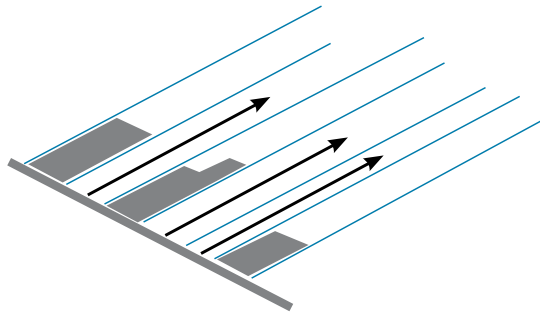
Het open veenweidelandschap wordt gekenmerkt door een weids en open landschap met een rationele slagenverkaveling, gescheiden door sloten. Deze structuur zorgt voor lange zichtlijnen afgewisseld met grote openheid. Bebouwing ligt geconcentreerd in lintdorpen langs de ontginningsassen. Opgaande beplanting staat voornamelijk op en rond het erf.

Het veenweidegebied dat tegen de Utrechtse Heuvelrug is gelegen, rond Maartensdijk en Groenekan, ligt op de overgang tussen de droge heuvelrug en de natte veenweide en wordt getypeerd als landgoederenlandschap.

Doorzichten tussen de erven behouden

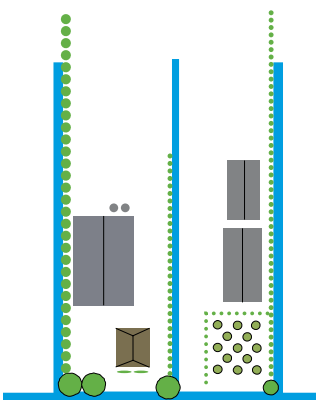
In het open veenweidegebied ligt de bebouwing geconcentreerd in de dorpslinten een enkele boerderij ligt vrij in het landschap.

Voorkomen moet worden dat bij nieuwe ontwikkelingen de erven en bebouwing langzaam aan elkaar groeien. Probeer zoveel mogelijk het zicht op de achterliggende weilanden te behouden door nieuwe stallen /schuren achter de bestaande bebouwing te plaatsen. Plaats de nieuwe gebouwen in de lengterichting van de kavel. Dit zelfde principe geldt tevens voor paardenbakken en groenelementen.

Doorzicht over het erf en de sloot

In de dorpslinten liggen de erven zo dicht op elkaar dat het zicht op de achtergelegen gronden minimaal is. Door de nieuwe bebouwing zoveel mogelijk achter de bestaande bebouwing te plaatsen, in de lenterichting van het perceel, ontstaan zichtlijnen, kleine doorkijkjes over het erf, naar de achtergelegen gronden. Het zelfde geldt voor de sloten die de weg, het bebouwingslint en de achterliggende weilanden met elkaar verbinden. Zorg er voor dat sloten en het zicht over de sloten naar het achterliggende gebied behouden blijft. Plaats bebouwing op ruime afstand van de sloot, zodat er voldoende ruimte overblijft voor een natuurlijke oever met enkele knotbomen. Door de slootkanten dicht te planten met dichte struiken verdwijnt het doorzicht. Houdt de beplanting transparant.

De stallen staan parallel aan de kavelrichting

Sloten tussen de percelen blijven zo veel mogelijk behouden, ruime afstand tussen bebouwing en de sloot
Beplanting langs de sloten

Tussen de gebouwen door is er zicht op de achtergelegen gronden

Inpassen nieuwe schuren / stallen

Het is wenselijk nieuwe schuren en stallen achterop het erf te plaatsen. Wanneer het erf in een bebouwingslint ligt, gaan de nieuwe gebouwen schuil achter het bestaande groen en gebouwen van de omliggende erven. Dit is niet het geval wanneer het erf los in het landschap is gelegen. Het is nu wenselijk het zicht op de nieuwe gebouwen te verzachten met groen. Grote bebouwing vraagt om een bomenrij van bijvoorbeeld populieren of essen.

ERFBEPLANTING

Beplanting van het erf

De meeste erven in open veenweidegebied zijn lang en smal van vorm en bestaan vaak uit meerdere naast elkaar gelegen percelen. Er is een groot contrast tussen de beplante erven en de achterliggende veenweide.

Kies beplanting die past binnen dit landschapstype, deze beplanting hoort hier van oorsprong thuis en sluit aan bij de groeiomstandigheden.

• Geriefhoutbosjes

Geriefhoutbosjes liggen van oorsprong vaak aan de zuidwest zijde van het erf. De bosjes zijn tussen de 10 en 100 m² groot en vaak omringt door een sloot. Er overheerst één soort per bosje zoals els, schietwilg, populier, waterwilg, es en in mindere mate berk en esdoorn. Eens in de vijf à zeven jaar worden de bomen afgezet tot op de stobbe.

• Hoogstamfruit

Naast de voortuin is er vaak ruimte voor een kleine hoogstamboomgaard met appel- en/of peersoorten. Vaak zijn dit niet meer dan tien bomen. In de voortuin (siertuin) kan een enkele fruitboom worden geplant, meestal pruimen en kersen.

• Solitaire bomen

Solitaire bomen passen goed op het erf. Op het voorerf staan vaak soorten als eik, populier paardenkastanje of es. Voor de voorgevel staan vaak (lei)bomen. Meestal zijn dit leilinden, maar paardenkastanje of iep kan ook goed.

• Knotbomen / singels

Langs de slootranden van het erf, de moestuin en de boomgaard staan knotwilgen, els, vlier, populier en es. Deze soorten worden vaak bij de grond afgezet waardoor struiken ontstaan die beschutting bieden tegen de wind. Langs de (west)zijde van het erf staan singels van grote bomen, zoals populier en essen.

• Het voorerf

Houd het voorerf eenvoudig. Plant bijvoorbeeld aan de voorzijde een haag. Deze kan bestaan uit soorten als liguster of (haag)beuk. Soorten als laurier, conifeer en taxus horen hier niet thuis. Binnen de haag ligt het grasveld of een siertuin. De siertuin kan worden onderverdeeld in plantvakken door middel van een buxushaag.

• Verhardingen en afscheidingen

Zorg dat het erf niet te veel versteent. Grind past goed bij het karakter van dit landschap. Leg grote verharding achter groen aan. Kies afscheidingen die passen bij het landschap en de maat van het erf. Kies zo mogelijk voor natuurlijke materialen, zoals hout en natuurlijke kleuren zoals donkerbruin, donkergroen en grijs. Houd de oever zo natuurlijk mogelijk.

• Behouden slotenpatroon

Behoud het aanwezige slotenpatroon met haar natuurlijke oevers. Vermijd of beperk het gebruik van oeverbeschoeiing.

